
FSMA_2017_22 van 1/12/2017

Mededeling over de tenuitvoerlegging van MiFID II: vrijstelling in verband met nevenactiviteiten en positielimieten op grondstoffenderivaten

Toepassingsgebied:

Artikelen 2 (1) (j), 57 en 58, van Richtlijn 2014/65/EU ('MiFID II')

Samenvatting/Objectieven:

Deze mededeling van de FSMA verduidelijkt de te volgen procedure voor de entiteiten waarvoor de handelsactiviteit als een nevenactiviteit van hun hoofdbedrijf kan worden aangemerkt, en die wensen te worden vrijgesteld van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken. Daarnaast verduidelijkt zij bepaalde aspecten van de met toepassing van MiFID II ingevoerde regeling inzake positielimieten op grondstoffenderivaten. De methodologie voor de vaststelling van de positielimieten wordt bepaald door de Gedelegeerde Verordening 2017/591 van de Commissie ('RTS 21').

Structuur:

1. Inleiding
 2. Vrijstelling van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken voor de actoren waarvan de handel in grondstoffenderivaten, emissierechten en derivaten daarvan als een nevenactiviteit kan worden aangemerkt
 3. Positielimieten
 4. Nuttige links
-

1. Inleiding

Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten ('MiFID II'), die op 3 januari 2018 in werking treedt, voorziet in een vrijstellingsregeling voor personen die voor eigen rekening handelen of die in specifieke gevallen beleggingsdiensten verlenen, ook wanneer hun activiteit als een nevenactiviteit van hun hoofdbedrijf kan worden aangemerkt, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld.

Artikelen 57 en 58 van diezelfde Richtlijn voeren nieuwe regels in met betrekking tot grondstoffenderivaten. Zij voeren op Europees niveau een regeling voor positielimieten en nieuwe rapportagevereisten in. De methodologie voor de vaststelling van de positielimieten wordt op Europees niveau vastgesteld in de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/591 van de Commissie (hierna 'RTS 21').

2. Vrijstelling van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken voor de actoren waarvan de handel in grondstoffenderivaten, emissierechten en derivaten daarvan als een nevenactiviteit kan worden aangemerkt

De niet-financiële entiteiten die voor eigen rekening handelen of die voor de cliënten of leveranciers van hun hoofdbedrijf (op groepsniveau) beleggingsdiensten verlenen in grondstoffenderivaten, emissierechten of derivaten daarvan, kunnen worden vrijgesteld van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken wanneer die activiteit als een nevenactiviteit van hun hoofdbedrijf op groepsniveau¹ kan worden aangemerkt, en die entiteiten geen techniek voor hoogfrequente algoritmische handel toepassen. Vroeger gold voor die entiteiten een vermoeden van vrijstelling van de vergunning als beleggingsonderneming. Voortaan moeten zij de FSMA er jaarlijks van in kennis stellen dat zij gebruik maken van die vrijstelling.

De Europese Commissie heeft in de Gedelegeerde Verordening 2017/592 ('RTS 20') een methodologie vastgesteld aan de hand waarvan de niet-financiële entiteiten kunnen toetsen of hun handelsactiviteit een nevenactiviteit is van hun hoofdbedrijf. Die methodologie omvat twee toetsen. Bij de eerste toets (marktaandeeltoets) wordt de omvang van de speculatieve handelsactiviteit van de entiteit vergeleken met de totale handelsactiviteit in de Europese Unie, per categorie van activa, om het marktaandeel van die entiteit te bepalen. Bij de tweede toets (nevenactiviteittoets op groepsniveau) wordt de omvang van de speculatieve handelsactiviteit, voor alle categorieën van onderliggende activa samen, vergeleken met de totale handelsactiviteit in financiële instrumenten van de entiteit op groepsniveau. Voor de tweede test bestaat een alternatief, waarbij het geschatte bedrag van het kapitaal dat voor de speculatieve handelsactiviteit wordt aangewend, wordt vergeleken met het werkelijke bedrag van het op groepsniveau aangewende kapitaal voor de uitvoering van het hoofdbedrijf. Indien één van de door de RTS 20 vastgestelde drempels wordt overschreden, moet de entiteit een vergunning als beleggingsonderneming aanvragen.

Artikelen 57 en 58 van MiFID II blijven gelden voor de entiteiten die zijn vrijgesteld van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken (zie hieronder).

Om de vrijstelling te genieten van de verplichting om over een vergunning als beleggingsonderneming te beschikken, moeten de betrokken entiteiten jaarlijks een kennisgeving richten tot de FSMA, door **het formulier als bijlage** in te vullen en naar mifid2exemption@fsma.be te sturen.

¹ Bovendien bestaat dat hoofdbedrijf niet in het verlenen van beleggingsdiensten of bankactiviteiten, noch in *market making* in grondstoffenderivaten.

3. **Positielimieten**

De bevoegde nationale autoriteiten moeten positielimieten vaststellen voor de grondstoffenderivaten die worden verhandeld op de handelsplatformen die activiteiten verrichten in hun land. Die positielimieten gelden ook voor economisch gelijkwaardige OTC-contracten. De methodologie voor de vaststelling van de positielimieten wordt op Europees niveau bepaald door de RTS 21.

Voor de gesecuritiseerde derivaten (zoals warrants) met een grondstof als onderliggende waarde, met een totaal aantal uitgegeven effecten van niet meer dan 10 miljoen over een aaneengesloten periode van drie maanden, wordt de limiet vastgesteld op 2,5 miljoen effecten, krachtens artikel 15 (1) (c) van de RTS 21.

Op Euronext Brussels wordt geen andere categorie van grondstoffenderivaten dan gesecuritiseerde grondstoffenderivaten verhandeld. Die gesecuritiseerde grondstoffenderivaten hebben geen betrekking op levensmiddelen. Voor de instrumenten die worden verhandeld op een in een andere lidstaat gevestigd platform, moet rekening worden gehouden met de in die andere lidstaat vastgestelde positielimieten voor de betrokken instrumenten².

Te noteren valt dat die limieten niet van toepassing zijn op de posities die door niet-financiële actoren worden gehouden, wanneer de doelstelling die zij met die positie nastreven, het beheer van de aan hun commerciële activiteiten inherente risico's is. De vrijstellingsvoorwaarden worden vastgesteld in artikel 8 van de RTS 21.

De aandacht wordt gevestigd op artikel 58 van MiFID II, dat nieuwe verplichtingen oplegt inzake de rapportage van posities in grondstoffenderivaten, emissierechten of derivaten daarvan. De verplichtingen waarvan sprake in artikel 58 (1) (a) gelden echter niet, zoals vermeld in de Q&A gepubliceerd door ESMA³, voor de gesecuritiseerde derivaten zoals die op Euronext Brussels worden verhandeld. Ook ESMA is van oordeel dat de in artikel 58 (1) (b) en (2) bedoelde verplichtingen niet van toepassing zijn op gesecuritiseerde effecten met een totaalaantal uitgegeven effecten van niet meer dan 2,5 miljoen⁴.

² Wanneer hetzelfde grondstoffenderivaat in meer dan één Staat in grote volumes wordt verhandeld op handelsplatformen, bepaalt de autoriteit die bevoegd is voor het handelsplatform waarop het grootste volume van dat grondstoffenderivaat wordt verhandeld (i.e. de centrale bevoegde autoriteit), de positielimiet die als enige op alle verhandelingen van dat derivaat moet worden toegepast.

³ Zie de Q&A's van ESMA: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-872942901-28_cdtf_gas.pdf

⁴ Euronext Brussels heeft kennis gegeven van haar voornemen om hoeveelheden van meer dan 2,5 miljoen niet langer tot de handel toe te laten, waardoor die voorwaarden niet van toepassing zouden zijn (zie Info-Flash van Euronext van 20 september 2017: ISSUE/LISTING/ADMISSION-TO-TRADING SIZE LIMITATION ON COMMODITY SECURITISED DERIVATIVES, beschikbaar op https://www.euronext.com/sites/www.euronext.com/files/if20170920_ca_issue_size_limit_on_commodity_secured_derivatives.pdf).

4. Nuttige links

- [Richtlijn 2014/65/EU \('MiFID II'\)](#)
- [Gedelegeerde Verordening 2017/591 van de Commissie \('RTS 21'\)](#)
- [Gedelegeerde Verordening 2017/592 van de Commissie \('RTS 20'\)](#)
- [Q&A's van ESMA over grondstoffenderivaten](#)
- [Standpunt van ESMA in verband met de berekening van de marktomvang voor de nevenactiviteittoets](#)

Bijlage:

- [*FSMA 2017 22-1 / Formulier: Kennisgeving met betrekking tot de MiFID II-vrijstelling in verband met nevenactiviteiten*](#)